

יביע אומר - הר גילה

מטות | גליון 310

ב' אב תשפ"ב
להפצת העלון / הארות / הקדשות
יעקב - 0528445949

זמני היום אופק ירושלים

מוצ"ש	מוצ"ש ר"ת	כניסת שבת
20:13	21:07	19:23

העלון מוקדש לפצות והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן מובה שלימ"א | אסתר בת ראשונה | עמית בת תקוה | שיראל בת אור לפצות - דניאל בן גול, דוד יהונתן דניאל בן מובה, אביסל בת רעיה הי"ו | לידה קלה - נועה בת יונבר | לע"ז - אהרון בן שירין, שמחה בת ראשונה | יונתן-חומר בן מול, ורד פרחיה בת בתיה, שיר בת אסתר | להצלחת - מתפללי בית כנסת 'יביע אומר' הר גילה. יוסף בן רעיה הי"ו

מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

דינים מראש חודש אב עד התענית:

א. משנכנס אב ממעטין בשמחה - ולכן ישראל שיש לו דין ומשפט עם נכרי, ישתדל לדחות את משפטו עד לאחר ט' באב. וכן מי שעליו לעבור ניתוח שלא בדחיפות, עדיף לדחותו לאחר ת"ב, או להקדימו לפני ר"ח אב. (שם עמ' קכח, קסד).

ב. צריך למעט במשא ומתן של שמחה, כגון צרכי חופה וכיו"ב, ומיהו מותר לקנות דברים חדשים שמחירם כעת זול, וסופם להתייקר. וכן יש להמנע מלקנות תכשיטי כסף וזהב, ושלא לבנות בית לנוי ולהרוחה.

ג. הבונה בית לצורך מגורים לו ולמשפחתו ברוכת הילדים, ומרחיב את ביתו, מותר. וכן מותר להיכנס לדירה חדשה לצורך מגורים הכרחיים. יש להמנע מלסייד ולצייר את ביתו בימים אלה. אבל בבנין של בית הכנסת מותר, משום זה אלי ואנוהו. ולקנות מכונית חדשה, אם לצורך פרנסתו מותר, ואם לטיול בעלמא יש להמנע מזה, אא"כ נזדמנה לו במחיר זול, ותתייקר. וכן מותר לקנות רהיטים חדשים הנחוצים לו להשתמש בהם בימים אלו. (שם עמ' קסז, קסח).

ה. המנהג הפשוט בירושלים ובארץ ישראל, להמנע מאכילת בשר בקר ועוף מיום שאחר ראש חודש אב - עד יום עשירי באב (כולל). ונוהגים להחמיר אף בתבשיל של בשר. ובראש חודש אב מותר לאכול בשר. וכל שכן שמותר לאכל בשר ולשתות יין ב"שבת קודש" אפילו שחל בו ט' באב. (שם עמ' קסט).

ו. האוכל אחר השבת משויירי הבשר שנשאר לו מסעודת שבת, יש לו על מה שיסמוך, ובפרט בסעודה רביעית, כשרגיל לאכל בשר בסעודה זו.

ז. מותר לתת בשר לקטנים גם אחר ר"ח אב, בזמן הזה שירדה חולשא לעולם, ואפלו הגיעו לחנוך, ובפרט אם הוא קטן שאינו בריא כ"כ. ורק כשהגיע הקטן לגיל 12 שנה, טוב להחמיר שלא יאכל מאכלי בשר, עד ט' באב. (שם עמ' קצ).

ח. יולדת בתוך ל' יום ללידתה, וכן חולה שאין בו סכנה. מותרים באכילת בשר.

ט. בסעודת מצוה שאחר ראש חודש אב, כגון בסעודת ברית מילה, מותר לאכל בשר, לכל הקרובים והאוהבים. וסתם בני אדם שהולכים לשם רק למטרה זו של אכילת בשר, הרי הם כעושים מצוה הבאה בעברה. (שם עמ' קצו).

י. יש נוהגים להחמיר שלא לשתות יין בימים אלו. ומיהו מותר לשתות את היין של ההבדלה במוצ"ש חזון, למנהג הספרדים. (עמ' קעו ובהערה). המשך בדף אחרון.

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את

הרב משה פנחסי שליט"א

המתארח עימנו בשבת - להלן זמני תפילות ושעורי התורה

אצפת נשים פתוחה

יום שבת

יום שיש

07:45 שחרית ודרשה הרב

19:10 שיר העירים

16:00 תהילים לילדים

19:23 מנחה

16:30 שעור תורה עם הרב

קבלת שבת ודרשת הרב

בבית הכנסת 'יביע אומר'

ערבית

18:00 מנחה ואח"כ סעודה שלישית

22:00 שעור תורה

בבית הכנסת יחד עם הרב

עם הרב בבית הכנסת

19:40 שעור תורה עם הרב

20:05 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו

טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת שחרית בשעה 06:00, מנחה - 20 דק' לפני שקיעה שעור תורה ותפילות ערבית, לאחר ערבית - מתקיים השעור היומי יום א' - הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך בשעה 21:00 טהרת המשפחה לנשואים בלבד.

יום ב' - הרב אהרון קצין שליט"א - עין יעקב

יום ג' - הרב ניתאי כדורי שליט"א - מוסר

בשעה 21:00 גמרא מסכת תענית.

יום ד' - הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך

בשעה 20:45 חברותות אישיות - ארגון לב לאחים

יום ה' - הרב אהוד דהאן שליט"א - פרשת שבוע

אזור תורה תורה ימי' je בשעה 21:00

בשבת הבאה יתארח הרב גדעון מזרחי שליט"א

'כוחה של תפילה'

"ואחרי מות הכהן הגדל ישוב הרצח אל ארץ אחזתו" (לה, כח). נאמר בפרשת "ערי מקלט" שההורג בשוגג יישב בעיר מקלט עד מות הכהן הגדול. ורש"י מפרש שהקשר בין הכהן הגדול להורג בשוגג הוא, שהיה לו לכהן הגדול להתפלל שלא תארע תקלה זו לישראל בחייו. כלומר, תפילתו של הכהן הגדול יש בכוחה להגן על הדור ולגרום לכך שלא תהיה אפילו הריגה בשוגג בכל ימי חייו. וכיון שלא התפלל על כך, הוא נתבע משמים, והוא נקשר לפרשה זו של הריגה בשוגג, עד שרק במותו יוצא ההורג בשוגג מעיר המקלט. ולכן מובא בגמרא (מכות יא, א): שאימו של הכהן הגדול הייתה מספקת מים ומזון להורגים בשוגג, כדי שלא יתפללו על בנה שימות. ולכאורה הרי אותם אנשים יושבים בעיר מקלט בגלל מעשיהם, ודינם הוא דין אמת, ואם כן מדוע תהיה לכך השפעה על חייו של הכהן הגדול? אלא אנו לומדים מכאן שתפילה הנאמרת מעומק הלב, אפילו של רוצח מתקבלת! וסיפר רבי שמשון פינקוס זצ"ל: על בתי החולים שהייתה בו מחלקה קשה מאוד, ובדרך כלל היו בה שלושה רופאים. לילה אחד נוצר מחסור ברופאים. בלית-ברירה, העמידו רופא אחד במחלקה ואמרו לו: אתה תהיה אחראי הלילה על מחלקה זו, וזאת עליך לדעת כי ייתכן שהלילה יעבור בשקט, אך ייתכן שהמצב ייצא מכלל שליטה, לפתע עלול חולה אחד להתעורר, חולה

השקפה יהודית- הרב אהרון קצין

'סיפור לשבת'

הנה בפרשה, התורה מביאה לנו את מסעות בני ישראל. ה"אור החיים" הקדוש כותב על פי הזוהר הקדוש, כי הליכת בני ישראל במדבר היתה לברר את ניצוצי הקדושה שחטף הסטרא אחרא החונה במדבר השמש, ששם קנה מקומו שהיה מקום "נחש שרף ועקרב", ובני ישראל הלכו במדבר וחנו שם כדי להוציא את ניצוצות הקדושה מפיה. וממשיך ה"אור החיים" הקדוש: "וזה הטעם שהיו ישראל חונים במקום אחד שנה, ובמקום אחר י"ב שעות, שהוא כפי מה שצריך לבירור הניצוצות שישנם במקום ההוא, ובירור זה אין כח בעולם שיכול עשותו זולת על ידי הקדושה השלימה". וביאור דבריו הקדוש, כי בזמן שהקב"ה ברא את העולם, התפזרו ניצוצי הקדושה במקומות שונים בעולם, ותפקידו הוא לברר את הניצוצות האלו ולהסיר מהם את הקליפות הנמאות. ובמדבר הקב"ה נדי לסטרא אחרא שלטון, ומשום כך הולך הקב"ה את בני ישראל במדבר, כדי שגם במקום הנורא הזה, יבררו בני ישראל את הניצוצות, על ידי "הקדושה השלימה" – היינו על ידי שבני ישראל ילמדו תורה במדבר, יתפללו ויזעקו לה', ורק כך יתבררו הניצוצות, כמו שכתב ה"אור החיים" הקדוש בספר שמות (יט, ה): "כי ענפי הקדושה נתפזרו בעולם, ואין מציאות להם להתברר זולת באמצעות ישראל, וביותר באמצעות עסק התורה".

על פי דברי הזוהר הקדוש, תתיישב תמיהה גדולה: איך יתכן שעם ישראל, שראה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי במראות הנבואה, עד כדי שהחוו באצבע ואמרו: "זה אלי ואנוה", עם שקבל תורה במעמד הר סיני, כיצד פתאום הם "מתהפכים" לגמרי, מלאים טענות כרמון, ומגיעים עד לעשיית העגל?

אלא התשובה לכך היא, כי המקום גורם! עצם הימצאותם של בני ישראל במדבר, במקום הנתיה"ה סטרא אחרא", מקום הקליפה הנוראה - היא שגרמה להם לרדת מגדולתם! במקום כזה, גם לאנשים קדושים קשה לשמור על מעלתם. ודוקא במקום זה בחר הקב"ה להולך את בני ישראל, ובו לתת את התורה.

הרב הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א בספרו 'משכני אחרק' משייך את ענייני הפרשה לימנינו, וכך כותב שם:

"גם כיום חיים אנו ב"מדבר רוחני", בתוך עולם מלא טומאה, שצריך הרבה התחזקות תמידית כדי להחזיק מעמד.

בני אדם הפכו להיות עבדים נרצעים לתאוותיהם, נצמדים אליהן, ממש בבחינת "ויצמד ישראל לבעל פעור". הם אינם זזים ארבע אמות בלא לדפדף במכשיר שנמצא דרך קבע בידיהם...

"כי רבים חללים הפילה ויצמים פל הרגיה". הטכנולוגיה הממכרת, הנמצאת בהישג יד של אחד, הרסה משפחות, ודרדרה אנשים עד לבאר שחת ממש! אנו עדים להתמכרות מוחלטת עד שנדמה כי יצאה מכלל שליטה, העולם מלא ב"סטרא אחרא", ממש בחינת 'מְדַבֵּר'.

לפנינו בוא הגאולה הקב"ה מעביר אותנו בתוך "מדבר שממה". ואשרי המצליח לברר את הניצוצות, להתחבר אל הקדושה, ועל ידי כך להתנתק מן הטומאה שברחוב ולהימצא במעלות קדושים וטהורים, אשר כזוהר הרקיע מאירים ומזהירים. רק חיבור אל "הקדושה השלימה" יעצור את כחות הסטרא אחרא!

לפנינו סיפור נפלא על בחור ישיבה שנאבק הרבה במסעותיו עד הגיעו אל המנוחה והנחלה, וכך מספר הרה"ג רבי ניסן גולדברג, ר"מ בישיבת 'אור ישראל' הגדולה, סיפור נפלא המלמד על שכרו של מי שמוסר את נפשו לתורה, שאם אכן באמת יקבל על עצמו בהחלטיות את עול התורה ללא פשרות יזכה לקבל את כל מוונותיו 'לחם מן השמים', מבורא עולם הזן את העולם מקרני ראמים ועד ביצי כינים.

וכך מספר הרב הנז' שבעיר פתח תקוה היתה משפחה שכל בניה לא היו שומרים מצוות, ורק בן אחד התגלגל בדרך לא דרך למוסדות חרדיים ולישיבות

שני יזדקק לטיפול ובו בזמן יופיע עוד מקרה חירום, הדורש טיפול מיידי ולא תוכל להסתדר בכוחות עצמו. במצב כזה עליך לבקש עזרה, ומיד ישלחו לך רופאים נוספים לעזרה".

ואכן, כך בדיוק היה. חולה אחד קם והעיר איתו את כל המחלקה, הרופא רץ ממיטה למיטה במסירות-נפש, אך לא הספיק להגיע לחולה שהיה מחובר למכשיר החמצן עד שנפטר, חולה אחר חש ברע ומצבו הוחמר ואירעו אסונות כבדים באותו לילה. תבעו את הרופא למשפט באשמת רשלנות רפואית. הוא עמד לפני השופט וטען כי היה זה הזמן למעלה מכוחותיו, ולמרות רצונו ומאמציו לא היה מסוגל להתמודד עם מצב כזה. אך התובע טען כנגדו: "והרי הזהירו אותך מראש שאם לא תסתדר, תזעיק עזרה. מדוע לא זעקת לעזרה?! בכך אתה אשם בגרימת מוות ברשלנות! לכן כאשר יטען אדם לפני הקדוש ברוך הוא: "חייבת אותי ב'והגית בו יומם ולילה", אסרת עליי לדבר לשון הרע, ציוית אותי לשמור על העיניים ועל האוזניים, אמנם רצייתי אך לא יכולתי", התשובה תהיה: "למה לא ביקשת עזרה? מדוע לא פנית אל הקדוש ברוך הוא בתפילה? אילו היית מבקש – הייתי עוזר לך".

מורי ורבותי אחים יקרים, השם שומע אנחנו רק צריכים להתפלל מתוך הלב באמת. שבת שלום.

קדושות. סבו של הנער, שזיק של יהדות עדיין היה מפעם בו, ביקש מבנו (אביו של הנער) שישלח את הילד לבית ספר דתי, כדי שידע לפחות להיות שליח ציבור ולומר קדיש בבוא היום. האב הסכים, אבל התנה מראש שהלימודים בבית הספר הדתי יהיו "רק עד כיתה ה'", ומיד לאחר מכן יעבור הילד לבית ספר לא דתי. כך רצה אביו הילד. אבל הוא שכח שלילד זה יש אבא בשמים, שהוא רצה אחרת... כיון שבית הספר הדתי הסמוך למקום מגוריהם הוא מוסד חרדי, הסכים האב לשלוחו לשם. הילד נקשר מאוד לבית הספר ולאווירה המצויינת השוררת שם, ובמיוחד נקשרה נפשו בנפש אחד המחנכים המעולים שהיו בבית הספר, וזה השיב לו קירבה ואהבה, והעלהו במעלות התורה והיראה. המחנך, שידע מאין בא ילד זה, נקט בחכמה, והקנה לתלמידו את כל מה שהיה צריך על מנת לעמוד איתן מול הניסיונות בבית ובקרב בני המשפחה. והילד, אכן, הגיע לדרגות גבוהות בתורה וביראה, מה שכמובן לא מצא חן כל כך בעיני האב...

כבר בהיותו באמצע כיתה ה', הודיע האב שהוא מתכוון לממש את התנאי שלו ולהעביר את הילד לבית ספר לא דתי. הרבנים לא ממש התרגשו למשמע הדברים, כי הילד היה חזק והצטייד בכל הכלים הנפשיים להתמודדות הדרושה לו. הטיעון המרכזי שהיה כל העת בפיו של האבא, ש"אני רוצה שהבן יוכל להתפרנס בכוחות עצמו, ולא יהיה תלוי בקופה של צדקה..."

הרבנים, שעמדו בקשר עם האבא, ניסו להסביר לו בנועם שאדם שלומד תורה, ובמיוחד אם הוא מוסר את נפשו על כך, מובטח לו שפרנסתו תגיע אליו בדרכים שמימיות, ואין לו מה לחשוש מכך. אבל האבא לא השתכנע למשמע הדברים, ועמד על כך שהוא רוצה להעביר את הבן לבית ספר חילוני, כדי שילמד 'מקצוע'. לקראת סיומה של כיתה ה' ביקש הילד מאביו בדמעות ובתחנונים שישאירו בבית הספר החרדי 'עוד שנה', ולאחר הפצרות מרובות נעתר האב, תוך שהוא מדגיש ש'אני מוכן רק לעוד שנה אחת'... אמו של הילד, שהגיעה מבית מסורתית, הייתה דווקא מרוצה מאוד מבית הספר החרדי, וגילתה שביעות רצון בולטת מהחינוך המוענק לו, ועמדה כל העת לצידו של הבן.

העניינים התגלגלו כך שבסוף כיתה ו' הסכים האב לעוד שנה, ובסופו של דבר הגיע הילד, גם לכיתה ח'. המחנך שנקשר אל הנער, ידע שעיקרו של המאבק יהיה עכשיו בעניין המשך לימודיו של הנער בישיבה. ואכן, כשהחלו הדיבורים בנושא זה, פרץ ריב קשה בין האב לבנו, אבל עכשיו כבר לא עזר לו שום דבר. הבן היה כבר בן תורה אמיתי, שלט היטב בכמה מסכתות, ואף התעטר במידות טובות למופת, והוא הסביר לאביו שהוא הולך ללמוד בישיבה, בכל מחיר! גם אם האב יחליט לסלקו מן הבית, או לנתק עימו את הקשרים באופן מוחלט!

"אני עושה זאת בלב שקט, כי בטוחני שזו היא גם טובתך, אבא", אמר לו הבן. "אם לא תשתכנע בצדקת דרכי בחיי חיותך כאן בעולם הזה, הרי כשתגיע לבית דין של מעלה, לאחר מאה ועשרים שנותיך, תראה כבר כמה טוב היה לך שהמשכתי ללמוד בישיבה".

האבא שתפס כבר שבנו יהיה גם אברך כולל, המשיך לדבר כל העת על ענייני הפרנסה, וניסה לשכנע את הנער שבמצב הכלכלי של ימינו אי אפשר להסתמך על אחרים... הבן כמובן שלל את הדברים מכל וכל, והוכיח לאביו באותות ובמופתים שיש רבים שאינם לומדים בכלל, ובכל זאת אינם מסודרים בעבודה, ומאיידך אברכי הכוללים מצליחים להסתדר בדרכים מופלאות ביותר.

לאחר תום שנות הלימודים בבית הספר החרדי בפתח תקוה, המשיך הבן את לימודיו בישיבה. האב התנתק ממנו לגמרי, אם כי הבן המשיך להגיע הביתה בשבתות.

כאשר הגיע הבן לשיעור ג' בישיבה לצעירים, ועשה חיל בלימודיו בצורה לא רגילה, נפטר סבו של הנער, אביו אביו, זה שבזכותו נכנס לתלמוד תורה חרדי. הנער השתתף כמובן בהלוויה, ומירר בבכי על מות סבו, וחזר לספסל לימודיו בישיבה, לא לפני שניחם את אביו שישב 'שבעה'.

ביום החמישי של השבעה מקבל הבן טלפון לישיבה. על הקו היה אביו שקרא לו בדחיפות להגיע הביתה. הבחור נבהל קמעה, משום שמאז עומדו על דעתו, והמריבות שהיו ביניהם, מעולם לא קיבל קריאה שכזו. הוא הזדרז לחזור לביתו. מיד כשעמד בפתח החדר בו ישב אביו, קם האבא מלוא קומתו, התנפל על ילדו בחיבוקים ונשיקות והתפרץ בבכי רוגש. "צדקת, בני, צדקת" קרא בלהט כשהוא נסער כולו. ובעוד הבן עומד משתומם, לנוכח המראה, מוציא האב מכיסו דף אחד, ומבקש מהבן יקיר שלו שיקרא מה כתוב בו. עכשיו הכל כבר היה מובן. מה התברר? כמה שעות לפני כן פתחו בני המשפחה, בנוכחות 'עורך דין', את צוואת הסבא, שהיה אדם עשיר מאוד ובעל קרקעות רבות בפתח תקווה וסביבתה. מתח רב שרר בקרב בני הבית לקראת פתיחת

הצוואה, שכן אף אחד לא ידע כיצד חילק הסבא את נכסיו המרובים. תדהמה גדולה אחזה בכל הנוכחים למקרא השורות הראשונות של הצוואה, שבה נאמר ש-50 אחוזים מכל רכושו מוריש הסבא לנכדו הלומד תורה! רק לאחר שכתב זאת במפורש בצוואתו, עובר הסבא לחלוקת יתרו הרכוש... אבי הנער המשיך לחבק כל העת את בנו, ובכה ובכה ללא הפוגות. "עכשיו אני רואה שמי שמתמסר ללימוד התורה אין לו דאגות פרנסה. אמנם למדתי זאת בדרך הקשה, תוך יצירת מוקדי מריבות וסכסוכים בתוך ביתי פנימה, אבל משנוכחתי בכך, אני מודה ומתוודה: טעיתי, וה' הטוב יכפר בעדי. ומעתה - כל מה שתצרצה, אעשה למענך", אמר האב. (מתוך הספר 'להתעדרן באהבתך'). חזק וחזק, שבת שלום ומבורך.

בניין הבית - הרב יצחק פריי

'המסע שלי'

"אֵלֶּה מִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצַבְאֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם עַל פִּי ה' וְאֵלֶּה מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם." מהו משחק המילים ההופך ממוצאיהם למסעיהם - למסעיהם למוצאיהם? מהו שינוי הלשון?

התשובה תובן על פי סיפור שסיפר יהודי אמריקאי חסיד, הוא סיפר שהוא גילגל חובות תקופה ארוכה. באחד הימים לקח הלוואה מגמ"ח. כערובן נתן אותו יהודי לבעל הגמ"ח 12 צ'קים. אך ביקש שהצ'קים לא יופקדו. כיוון שיש חשש שלא יהיה כיסוי והחשבון שלו יהיה מוגבל. אלא בכל פעם כשיגיע זמן הפרעון בעל הגמ"ח יודיע לו, והוא יחליף את הצ'ק במזומן. וכן באמת היה מספר חודשים. באחד הלילות נסע היהודי ברכבו וגילה שהדלק אזל. הוא נכנס לתחנת דלק והעביר את כרטיס האשראי. למרבה הפתעתו הכרטיס לא כובד. התברר כי אחד הצ'קים הופקד והחשבון הוגבל. העובד בחנות הנוחות שבתחנה שראה את מצבו ואת חוסר האונים, הציע לו לחפש כסף קטן ברכב. הוא חיפש ומצא בסופו של דבר \$23, הוא תידלק 20 \$ מתוכם.

העובד פונה ואומר לו: מה יש לך לעשות עם 3 דולר שנותרו?! אולי תקנה כרטיס לוטו. עוד יומיים ההגרלה.

היהודי השתכנע מדברי העובד וחשב כי ממילא אין לו מה להפסיד. הוא קנה כרטיס וכעבור יומיים התקיימה הגרלת הלוטו המקומית והתברר כי היהודי זכה בסכום גדול.

סיפר אותו יהודי כי בתחילה הוא חשב כי יש כאן טעות בהפקדת הצ'ק. וכביכול הוא כעס על ה' מדוע ה' עושה לו זאת. אך בסוף התברר כי ה' רצה שהצ'ק יופקד והחשבון יוגבל על מנת שהיהודי יקנה כרטיס ויזכה בהגרלה. אנו מתמודדים עם קשיים רבים בחיים.

לפעמים נראה לנו כי ה' מקשה עלינו ואיננו מבינים. אך אם נדע כי יש בורא לעולם והוא מנהל הכל כראות עיניו באופן הטוב ביותר, אזי נהיה רגועים. אומנול שוחחתי עם מכר ותיק לאחר כמה שנים שלא שוחחנו. כאשר שאלתי מה הוא עושה ומה עם ילדים, סיפר לי כי עדיין לא זכה לילדים.

התבוננתי עליו בפליאה. ולא התאפקתי מלשאול: "איך אתה נראה כל כך נינוח ומאושר?"

והוא עונה לי בשלווה: "אכן אנו עוברים טיפולים לא קלים. אך כל העת אשתי ואני מזכירים זה לזו וזו לזה כי אנו רק מצווים לעשות השתדלות. התוצאות בידי הקב"ה לבד. אם יחליט שיהיו לנו ילדים, יהיו לנו ילדים. ואם ח"ו יחליט שלא, אזי סימן שתפקידנו בעולם הוא אחר".

התפעלתי מהאמונה החזקה והאיתנה שהפגין.

הוא ראה את התפעלותי ופתח עוד מעט את סגור ליבו: "זו לא חכמה להאמין כאשר הכל זורם. כשהכל קל. אמונה היא ללכת בעצימת עיניים ולסמוך על מי שמוביל אותך שהוא מוביל אותך במסלול הנכון".

שאלתי אותו איך הוא מצליח להחזיק בדרגה כזו של אמונה. והוא השיב: "גם לנו יש נפילות מדי פעם. אכזבה מטיפול שלא הצליח וכדומה. ואז אנו מחפשים איך להתחזק. לפעמים אנו מתחזקים במחשבה שאנו חווים כאב ככאבו של הקב"ה. הקב"ה בגלות ביתו נחרב. כביכול ילדיו נהרגו ונטבחו. ואם הכאב שלנו כה חזק על אחת כמה וכמה כאבו של הקב"ה על עם ישראל. ואז אנו מתפללים על הגאולה השלימה שתיגיע כבר בקרוב. לפעמים אנו מתנחמים בספרי הקודש שהוצאתי ובתלמידים שהעמדנו. שהם קרויים בנים. ועוד ועוד. כל פעם לפי העניין שמתאים לנו באותו רגע. אך נקודת המוצא היא כי זה אינו מקרה. יש מי שמנהל זאת היטב. אותו אחד שמנע ממשה רבינו להמשיך להתפלל על כניסתו לארץ. כי ידע שאם משה יכנס לארץ יגרם נזק עצום לעם ישראל. אותו אחד הוא שבוחר עדיין לא לקבל את תפילותינו."

לא אכחד כי יצאתי נפעם מהיכולת להפוך את המדרשים והגמרות ואת מה שאנו לומדים בספרי מוסר לדרך חיים. לפני שנפרדנו הוסיף מכרי ואמר: "אנו עבדי ה'. אם לכאן הביא אותנו. אנו נעבוד אותו בשמחה בסיטואציה הנוכחית. כי אם הביא אותנו למצב הזה, זה הכי טוב עבורנו. וכאילו זכינו כעת במליוני דולרים".

ואכן, זוהי הנקודה העיקרית. לדעת שאם אנו במצב מסויים, מחד נעשה השתדלות כל שביכולתנו להגיע למצב טוב יותר לפי הבנתנו. אך גם אם לא נצליח, נחפש איך אפשר לשמוח במצב הנוכחי. בכך שאנו עושים את רצון ה'. שבת שלום ומבורך.

לייעוץ וסיוע ניתן להתקשר 0523898468.

חושן משפט - הרב יצחק פריי

'משולחן בית הדין'

שאלה: אליעזר הלווה לחברו הקרוב עקיבא סכום כסף ע"מ שיחזיר בעת שיתבקש. לפני זמן מה רכש אליעזר דירה והוא נצרך לכסף הלווה. הוא פנה לעקיבא חצרו וביקש שיפרע את החוב.

למרבה הצער עקיבא לא הצליח להשיג את הסכום לפרעון הלוואה. דבר שגרם נזק לאליעזר. הוא אינו יכול להשכיר את הדירה החדשה משום שהוא צריך לשפץ אותה קודם לכן. הוא אינו יכול לשפץ משום שעדיין אין לו כסף. עד שעקיבא ישיב לו את הכסף.

כעת מציע אליעזר שני פתרונות אפשריים: **האחד** שעקיבא ישלם לו את ההפסד שנגרם בגין אי השבת הלוואה בזמן. **השני** שאליעזר יטרח לקחת הלוואה לצורך השיפוץ ועקיבא ישלם את הריבית עליה. מה עדיף?

תשובה: על מנת לפסוק עלינו להתייחס לשני היבטים. היבט הראשון הוא לגבי הנזק. האם עקיבא מוגדר כמזיק או לא.

פתרון לחידה משבוע שעבר:

1. "ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב". איזו מידה כנגד מידה יש בעונש זה? (רש"י) **תשובה** - בלעם החליף אומנותו (=החרב) באומנות ישראל (=תפילה בפה), ולכן גם הם השתמשו באומנותו (החרב).
2. על מה נאמר בפרשתנו: "זאת חוקת התורה?" **תשובה** - בקשר ללקיחת שלל מהמדינים (לא, כא).
3. איזו הלכה נלמדת מהפסוק: "כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש?" **תשובה** - ההלכה - כדרך תשמישו כך דרך הכשרו.
4. כיצד נקראים התכשיטים באיברים הבאים: א.יד ב.רגל ג. אף? **תשובה** - א.צמיד ב.אצבעה ג.זנב.
5. מי אמר למי: "הייתם נקיים מה ומישראל?" **תשובה** - משה אמר לבני גד ולבני ראובן (לב, לב).

חידה

1. "אלה מסעי בני ישראל" א. כמה מסעות היו? ב. מהו הרמז לכך?
2. מהם שמות התחנות במסע א. הראשון ב. האחרון?
3. מדוע מפורטים בתורה כל המסעות? ציין שלושה טעמים.
4. באיזה גיל נפטר אהרון? ומה התאריך?
5. "וישמע מלך ערד" - מה שמע?

חברי הקהילה שואלים

אבילות, היה מרבה במשתאות של שמחה ולא שם ליבו על אבדן בית מקדשינו, הדבר נודע לחכם בעירו וקרא לו אצלו והוכיחו על פניו, איך בימים הללו אתה נוהג כמנהגך ולמה לא תשים לבך להצטער על החורבן, אך אותו אדם ענה עזות, מה לי ולחורבן זה היה מלפני שנים רבות וכמה צריך להצטער, ועוד כהנה וכהנה הרבה בדיבורי הבל ושטות, החכם שידע שלא יועילו לו המוסרים הניח לו, אף שיד החכם היתה חזקה באותה העת ויכל לקונסו ולהעמידו על מקומו, אמנם כשהגיעו ימי הפורים עשה אותו פורק עול משתה גדול לכל ידידיו ומכריו, שמחה גדולה ביותר, והנה להפתעתו הגיע אליו החכם עם שמשו, אותו אדם קבלו בסבר פנים יפות, והנה שואלו הרב, מה סיבת השמחה הגדולה הזו, ענה לו וכי כבודו לא יודע שהיה נס גדול ביום זה ונהפוך הוא, ולכן אני שמח ביותר, נתן הרב הוראה לשמש, תפסו והלקהו, והאיש צועק במר ליבו מה פשעי ומה חטאתי, אמר לו הרב בתשעת הימים אמרת שאין לך להצטער על דבר שעבר זמן רב ממנו, אם כן מה לך שמח עכשיו, ולכן תענש על מה שלא הצטערת על החורבן, וזה מוסר גדול לאדם שידע ויכיר הצער שיש לה' יתברך מפני החורבן ולפחות בימים אלו שיעורר את ליבו להצטער על אבדן גדול זה, שמן הראוי היה לזכור זאת כל השנה, וכבר נאמר בתהילים פרק קל"ז – "אִם-אֶשְׁכַּח? וְיִשְׁלַם תְּשַׁכַּח יְמִינִי, תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחֶפְי אִם-לֹא אֶזְכְּרֶנּוּ אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֹתַי, וְה' יִתְּבָרַךְ יַעֲזֹרנוּ שִׁנְזָה לְשִׁמוּח בְּבִינָן בֵּית מִקְדָּשֵׁינוּ וְתִפְאַרְתֵּינוּ בְּקִרְבּוֹ מִמֶּשׁ אִמֵּן.

סכנה צריך להזהר ביותר שלא יגיע לידי סכנה. אמרו חכמינו זכרונם לברכה במשנה תענית פרק ד' "משנכנס אב ממעטין בשמחה", ואמר רב פפא הלך ישראל שיש לו דין עם גוי ידחה אותו מחודש אב מפני רוע המזל שיש בימים הללו, ובגמרא מסכת יבמות דף מ"ג עמוד א' אמרו "שבת שחל תשעה באב בתוכה - אסור לספר ולכבס, ובחמישי מותר, מפני כבוד השבת; ותניא: קודם הזמן הזה, העם ממעטין בעסקיהם מלישא ומליתן, מלבנות ולנטוע" ופירש רש"י "קודם שבת שחל תשעה באב בתוכה" כלומר מראש חודש עד התענית.

ופסק בשולחן ערוך הלכות תשעה באב סימן תקנ"א "מ"ח עד התענית ממעטים במשא ובמתן ובבנין של שמחה, כגון בית חתנות לבנו או בנין של ציור וכיור, ובנטיעה של שמחה, כגון אבורנקי של מלכים שנוטעים לצל להסתופף בצלו או מיני הדס ומיני אהלים, ואם היה כותלו נוטה ליפול, אף על פי שהוא של שמחה מותר לבנות" משמע שמפרש שכל האיסור הוא לגבי בניין של שמחה וכיוצא בזה, אמנם יש מרבתינו האחרונים שכתבו שיש למעט בכל דבר שמשמח את האדם, וראה דברי גאון עוזינו החיד"א שכתב בספרו מורה באצבע "בחודש אב יוסיף יגון ואנחה ובמרירות יאנח וימעט בהנאה בכל מה שאפשר" ולכן אף שמעיקר הדין מותר בשאר דברים ראוי להמנע ככל שאפשר ולהרבות בצער על החורבן. ואביא מעשה שהיה ביהודי אחד שהיה פורק עול ובתשעת הימים שכולם נוהגים בהם מנהגי

האם מותר לקנות דברים חדשים בתשעת הימים שמראש חודש אב ועד תשעה בו?

בתשעת הימים צריך למעט בשמחה והכוונה שלא יקנה הדברים הקשורים לשמחה, כגון צרכי חופה שהיו נוהגים בזמנם לבנות בית חתנות לבנו לכבוד שמחתו, או שאר קניות לצורך נישואים וכדומה, אבל שאר דברים שהם צורך האדם מותר לקנותם, אמנם בגדים שמברכים עליהם שהחיינו אין לחדשם בימים אלו כיוון שאי אפשר לברך שהחיינו לזמן הזה בימים קשים אלו, ויש מחמירים שלא לקנות דברים שאינם הכרחיים ויש לאדם שמחה בהם, ומעיקר הדין מותר כמו שפסק בשולחן ערוך.

האם מותר ללכת לברכה או לים בימים הללו?

רחיצה מעיקר דין הגמרא אסורה רק בתשעה באב, ומנהג הספרדים שלא לרחוץ במים חמים בשבוע שחל בו תשעה באב (והשנה שתשעה באב נדחה ליום ראשון אין דין זה נוהג) מכל מקום וודאי שרחיצה בקרים מותרת, ולכן יכול ללכת לברכה או לים בימים הללו, וודאי שכל ההיתר הוא ללכת לברכה שנשמרים בה גדרי הצניעות וכן לחוף ים נפרד, ודבר זה חמור ביותר ואמרו רבותינו ההולך אחרי אשה בנהר, אין לו חלק לעולם הבא, ולכן צריך להזהר בזה ביותר בפרט במעיינות וכדומה שרבים הולכים שם שישמרו על הצניעות, ומי שנזהר בזה קרוב מאד לה' יתברך ושלומו ביתו קיים ושכינה שורה בביתו. אמנם כיוון שימים אלו הם ימי

להסתפר בשבוע שלפניו. אבל לענין גילוח הזקן למי שרגיל, ונגרם לו צער, אין צריך להחמיר. ובפרט כשמתגלח לכבוד שבת. (הל"ע דברים ר').

אומנם ביום ראשון שבו חל יום תשעה באב אסור ללבוש בו בגדים מכובסים אלא ילבש את הבגדים שלבש ביום שיש.

לצחצח הנעלים ולהשחירם במשחה בערב שבת, ולהבריקם לכבוד שבת. וכן מותר הדבר מעיקר הדין גם בשבוע שחל בו ט' באב. (עמ' ר').

ג. בשנה זו שחל ט' באב בשבת, ונדחה ליום ראשון, מותר לספרדים ועדות המזרח לכבס ולהסתפר ולהתגלח בכל השבוע שלפניו, שמכיון שנדחה ליום ראשון, אין השבוע שלפניו ושלאחריו בכלל שבוע שחל בו ט' באב. טוב להחמיר לענין תספורת הראש שלא

המשך - מורנו ורבנו הלכה למעשה
יא. אסור לתפור בגדים חדשים בימים אלו. וכן יש להחמיר **שלא לקנות בגדים ונעלים חדשים** - על מנת ללבושם לאחר ט' באב. ואסור לנשים לרקום רקמה. וכן לסרוג. ומיהו מותר לתפור כפתורים שנפלו מן הבגד וכדו'. (שם עמ' רז, רח).

יב. אף בשבת חזון יש להחליף הבגדים וללבוש את כל בגדי השבת כשאר כל השבתות. ומותר

גמ"ח יביע אומר

מפי'ם אהפ'ת ח'י'נס

השאלת ציוד לכל אירוע
השאלת ציוד רפואי
אור- 0502052455

בזכות נשים

חייב אדם לקבוע זמן ללימוד תורה כל יום שיעור תורה ביביע אומר

יעוץ תורה לנשים ונערים 20:45
 תלמידי - אמנה, הפקדה, רפ"ת רפואי, חינוך 181